

Βρυξέλλες, 28.5.2020
COM(2020) 452 final

2018/0197 (COD)

Τροποποιημένη πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Η ευρωπαϊκή οικονομία υπέστη βαθύ, πρωτόγνωρο και εξωγενές σοκ με την πανδημία COVID-19. Η οικονομία συρρικνώνεται και η ανεργία αυξάνεται· η αβεβαιότητα σχετικά με το τι θα ακολουθήσει ενδέχεται να οδηγήσει σε βραδύτερη ανάκαμψη. Οι αρχικές αντιδράσεις στην κρίση εξαρτιόνταν σε μεγάλο βαθμό από τις εθνικές και περιφερειακές ικανότητες, οι οποίες διαφέρουν αρκετά μεταξύ κρατών μελών και περιφερειών, λόγω των διαφορετικών οικονομικών δομών και δημοσιονομικών περιθωρίων. Οι διαφορές αυτές ενδέχεται να οδηγήσουν σε ασύμμετρη ανάκαμψη και να συμβάλουν στην αύξηση των περιφερειακών ανισοτήτων, οι οποίες με τη σειρά τους μπορούν να υπονομεύσουν την ενιαία αγορά, τη χρηματοοικονομική σταθερότητα της ευρωζώνης και την αλληλεγγύη της Ένωσης μας.

Η εξάπλωση του κορονοϊού μεταξύ χωρών ώθησε πολλές κυβερνήσεις να θεσπίσουν πρωτόγνωρα μέτρα για τον περιορισμό της πανδημίας, όπως το προσωρινό κλείσιμο επιχειρήσεων ή τους ευρύτερους περιορισμούς στις μετακινήσεις και την κινητικότητα, και οδήγησε σε αυξημένη αβεβαιότητα στις χρηματοοικονομικές αγορές. Αυτό με τη σειρά του ενδέχεται να οδηγήσει σε απότομη μείωση του επιπέδου εκροών σε πολλές οικονομίες, με σοβαρές κοινωνικές συνέπειες. Ενδέχεται να θέσει σημαντικές προκλήσεις για τα δημόσια οικονομικά κατά τα επόμενα έτη, γεγονός που μπορεί, στη συνέχεια, να περιορίσει τις δημόσιες επενδύσεις που απαιτούνται για την οικονομική ανάκαμψη.

Η Επιτροπή προτείνει να αξιοποιηθεί η πλήρης ισχύς του προϋπολογισμού της ΕΕ για την κινητοποίηση επενδύσεων και την εμπροσθοβαρή χορήγηση οικονομικής υποστήριξης κατά τα πρώτα κρίσιμα έτη της ανάκαμψης. Οι εν λόγω προτάσεις βασίζονται σε δύο πυλώνες. Αφενός, στο Ευρωπαϊκό Μέσο Ανάκαμψης έκτακτης ανάγκης, το οποίο θα δώσει προσωρινά ώθηση στη χρηματοδοτική ισχύ του προϋπολογισμού της ΕΕ, χρησιμοποιώντας το περιθώριο στον προϋπολογισμό της ΕΕ για την παροχή πρόσθετης χρηματοδότησης στις χρηματοοικονομικές αγορές. Αφετέρου, σ' ένα ενισχυμένο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2021-2027. Η Επιτροπή προτείνει να ενισχυθούν τα βασικά προγράμματα μέσω του Ευρωπαϊκού Μέσου Ανάκαμψης, ώστε να διοχετευθούν γρήγορα επενδύσεις εκεί που υπάρχει μεγαλύτερη ανάγκη, να ενισχυθεί η ενιαία αγορά, να ενταθεί η συνεργασία σε τομείς όπως η υγεία και η διαχείριση κρίσεων, και να εξασφαλιστεί για την Ένωση ειδικά προσαρμοσμένος προϋπολογισμός που θα προωθήσει τη μακροπρόθεσμη μετάβαση προς μια πιο ανθεκτική, πιο πράσινη και ψηφιακή Ευρώπη.

Η παρούσα πρόταση ανήκει στον δεύτερο πυλώνα που αναφέρεται ανωτέρω. Είναι ζωτικής σημασίας να εξασφαλιστεί η ταχεία ανάκαμψη της οικονομίας της ΕΕ στον απόηχο της πανδημίας COVID-19, και παράλληλα να εκπληρωθεί ο στόχος της Συνθήκης για προώθηση της σύγκλισης και μείωση των ανισοτήτων. Για τον σκοπό αυτό απαιτούνται ειδικά προσαρμοσμένες δράσεις στο πλαίσιο των εθνικών και περιφερειακών οικονομιών. Οι επενδύσεις της πολιτικής συνοχής πρέπει να διαδραματίσουν ηγετικό ρόλο στη διασφάλιση της ανάκαμψης για όλους, προετοιμάζοντας το έδαφος για μακροπρόθεσμη οικονομική ανάπτυξη. Κατά την παροχή στήριξης, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στις περιφέρειες που πλήττονται περισσότερο από την κρίση και που έχουν μικρότερες δυνατότητες ανάκαμψης.

Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο να προταθούν τροποποιήσεις στο πεδίο εφαρμογής και τους ειδικούς στόχους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (στο εξής: ΕΤΠΑ), καθώς και ένας ευέλικτος μηχανισμός που θα μπορεί να εφαρμοστεί γρήγορα σε περίπτωση

που προκύψουν άλλα έκτακτα γεγονότα τα οποία οδηγούν σε κατάσταση κρίσης που επηρεάζει την Ένωση.

Η πολιτική συνοχής παρέχει ήδη ένα ευρύ φάσμα δυνατοτήτων χρηματοδότησης, ώστε να μπορεί να προσαρμόζεται στις ιδιαίτερες συνθήκες των κρατών μελών και των περιφερειών. Ωστόσο, προκειμένου να βελτιωθεί η συνολική ανθεκτικότητα της οικονομίας και η ανάκαμψη της ΕΕ, προτείνεται να ενισχυθεί η ευελιξία των επενδύσεων στο πλαίσιο προγραμμάτων για την αντιμετώπιση των αδυναμιών του τομέα της υγείας, να βελτιωθεί η ετοιμότητα όσον αφορά απρόβλεπτες καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, να προαχθεί η δημιουργία θέσεων εργασίας σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) και να αξιοποιηθούν πλήρως οι οικονομικές δυνατότητες των τομέων του τουρισμού και του πολιτισμού.

Προκειμένου να βελτιωθούν οι ικανότητες πρόληψης, προστασίας, ταχείας αντιμετώπισης και ανάκαμψης από καταστάσεις έκτακτης ανάγκης στον τομέα της υγείας, προτείνεται οι επενδύσεις για τη βελτίωση της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγείας να προγραμματίζονται και να εφαρμόζονται με ολοκληρωμένο τρόπο. Για τον σκοπό αυτό απαιτείται οι επενδύσεις να μπορούν να υπερβαίνουν την υλοποίηση υποδομών και να συμπεριλαμβάνουν τον εξοπλισμό και τις προμήθειες που απαιτούνται για να εξασφαλιστεί η ανθεκτικότητα των συστημάτων υγείας. Επιπλέον, δεδομένου ότι για την αποτελεσματική αντιμετώπιση οποιασδήποτε κρίσης απαιτείται η παροχή αντίστοιχων προμηθειών, το ΕΤΠΑ θα πρέπει να είναι σε θέση να χρηματοδοτεί προμήθειες για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας σε καταστροφές, πέραν της βελτίωσης της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγείας. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίσουν συντονισμένη προσέγγιση και συμπληρωματικότητα μεταξύ των επενδύσεων που χρηματοδοτούνται από το [πρόγραμμα για την υγεία] και από το ΕΤΠΑ.

Ο αναγκαστικός αποκλεισμός λόγω της πανδημίας COVID-19 θα επηρεάσει σημαντικά τις περιφέρειες στις οποίες οι τομείς του πολιτισμού και του τουρισμού συμβάλλουν σημαντικά στις περιφερειακές οικονομίες. Τα διαθέσιμα δεδομένα δείχνουν ότι οι οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις από τους επιβληθέντες περιορισμούς στις μετακινήσεις, καθώς και η μείωση της εμπιστοσύνης των πελατών, πιθανώς να είναι μεγαλύτερες σε περιοχές που εξαρτώνται περισσότερο από τον τουρισμό και τη φιλοξενία. Ως εκ τούτου, προτείνεται, εκτός από τις δυνατότητες στήριξης του τουρισμού και του πολιτισμού στο πλαίσιο άλλων στόχων πολιτικής, να δημιουργηθεί ένας χωριστός ειδικός στόχος στο πλαίσιο του στόχου πολιτικής 4 για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων του πολιτισμού και του τουρισμού όσον αφορά την ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης, της κοινωνικής ένταξης και της κοινωνικής καινοτομίας.

Προκειμένου να τονωθεί η ευνοϊκή για την απασχόληση ανάπτυξη και η ανταγωνιστικότητα των ΜΜΕ, οι ειδικοί στόχοι του ΕΤΠΑ θα πρέπει να αντικατοπτρίζουν τη δημιουργία θέσεων εργασίας σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Επιπλέον, προτείνεται το ΕΤΠΑ να στηρίζει προβληματικές επιχειρήσεις, για τις οποίες έχουν θεσπιστεί προσωρινά μέτρα κρατικών ενισχύσεων για την αντιμετώπιση ειδικών περιστάσεων. Αυτό συνάδει με την προσέγγιση που υιοθετήθηκε βάσει του προσωρινού πλαισίου για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης για τη στήριξη της οικονομίας στην τρέχουσα πανδημία COVID-19 και με τους κανόνες για τη χορήγηση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας.

Τέλος, κρίνεται αναγκαία η προσαρμογή των δεικτών, ώστε να είναι δυνατή η χρήση δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων που σχετίζονται με τον τουρισμό και τον πολιτισμό εκτός του στόχου πολιτικής 5, σύμφωνα με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις του ειδικού στόχου για τον πολιτισμό και τον τουρισμό.

Για την κατανόηση των διδαγμάτων της τρέχουσας κρίσης, είναι επιτακτική ανάγκη το νομικό πλαίσιο για την πολιτική συνοχής να προβλέπει μηχανισμούς που να μπορούν να χρησιμοποιηθούν γρήγορα σε περίπτωση επέλευσης έκτακτων περιστάσεων κατά την επόμενη δεκαετία. Ως εκ τούτου, προτείνονται προσωρινά μέτρα για τη χρήση του ΕΤΠΑ με σκοπό την αντιμετώπιση έκτακτων και ασυνήθιστων περιστάσεων, ώστε να εξασφαλιστεί ότι μπορούν να προβλεφθούν παρεκκλίσεις από ορισμένους κανόνες, υπό περιοριστικές και ειδικές συνθήκες, για να διευκολυνθεί η αντιμετώπιση τέτοιου είδους περιστάσεων.

Στα εν λόγω μέτρα περιλαμβάνεται η δυνατότητα επέκτασης του πεδίου εφαρμογής της στήριξης του ΕΤΠΑ, όπως η στήριξη του κεφαλαίου κίνησης σε ΜΜΕ υπό μορφή επιχορηγήσεων, καθώς και η δυνατότητα χαλάρωσης των απαιτήσεων θεματικής συγκέντρωσης, όπου αυτό είναι απαραίτητο, ως προσωρινό μέτρο για την αποτελεσματική αντιμετώπιση τέτοιου είδους έκτακτων και ασυνήθιστων περιστάσεων.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Η πρόταση περιορίζεται στη στοχευμένη τροποποίηση της πρότασης κανονισμού COM(2018) 372, της 29ης Μαΐου 2018, και συνάδει με το συνολικό νομικό πλαίσιο που θεσπίστηκε για τα Ταμεία, ιδίως με την πρόταση κανονισμού COM(2018) 375, της 29ης Μαΐου 2018, και την πρόταση τροποποίησής της.

Μαζί με την τροποποιημένη πρόταση κανονισμού COM(2018) 375, της 29ης Μαΐου 2018, η παρούσα πρόταση αποτελεί ένα μέσο για τη στήριξη της οικονομικής ανάκαμψης και έναν μηχανισμό αντιμετώπισης κρίσεων, στο πλαίσιο των κανόνων επιμερισμένης διαχείρισης σε περίπτωση έκτακτων γεγονότων που οδηγούν σε κατάσταση κρίσης σε ενωσιακό επίπεδο.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Η πρόταση περιορίζεται σε στοχευμένες τροποποιήσεις της πρότασης κανονισμού COM(2018) 372, της 29ης Μαΐου 2018, και παραμένει συνεπής με άλλες πολιτικές της Ένωσης και, ειδικότερα, προωθεί τη συμπληρωματικότητα και τις συνέργειες με το πρόγραμμα για την υγεία.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Η πρόταση βασίζεται στα άρθρα 177, 178 και 349 της ΣΛΕΕ.

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Η πρόταση εισάγει πρόσθετη ευελιξία για τον προγραμματισμό, ώστε τα κράτη μέλη να μπορούν να προτείνουν παρεμβάσεις για τη βέλτιστη αντιμετώπιση των οικονομικών συνεπειών της κρίσης που προκλήθηκε από την πανδημία COVID-19 και να στηρίξουν την οικονομική ανάκαμψη σε όλες τις περιφέρειες. Επίσης, εισάγει έναν μηχανισμό αντιμετώπισης κρίσεων στο πλαίσιο των κανόνων επιμερισμένης διαχείρισης με τη μορφή ανάθεσης εκτελεστικών αρμοδιοτήτων στην Επιτροπή για να διασφαλίζει ότι, σε έκτακτες περιστάσεις, θα μπορούν να παρέχονται προσωρινές παρεκκλίσεις για την αντιμετώπιση τέτοιων γεγονότων.

- **Αναλογικότητα**

Η πρόταση αποτελεί περιορισμένη και στοχευμένη αλλαγή που δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου παροχής πρόσθετης ευελιξίας στο πεδίο εφαρμογής και

τους στόχους του ΕΤΠΑ, η οποία είναι απαραίτητη για τη στήριξη της οικονομικής ανάκαμψης και την προετοιμασία για έκτακτα γεγονότα που μπορεί να οδηγήσουν σε κατάσταση κρίσης σε ενωσιακό επίπεδο στο μέλλον.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Η παρούσα πρόταση τροποποιεί πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας**

A/A

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Δεν πραγματοποιήθηκε διαβούλευση με εξωτερικά ενδιαφερόμενα μέρη. Ωστόσο, η πρόταση ακολουθεί εκτενείς διαβουλεύσεις με τα κράτη μέλη και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατά τις τελευταίες εβδομάδες σχετικά με τις οικονομικές επιπτώσεις της κρίσης που προκάλεσε η πανδημία COVID-19.

- **Σύλλογή και χρήση εμπειρογνώσις**

A/A

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Έχει εκπονηθεί εκτίμηση επιπτώσεων για την προετοιμασία της πρότασης κανονισμού COM(2018) 372, της 29ης Μαΐου 2018. Οι παρούσες περιορισμένες και στοχευμένες αλλαγές δεν απαιτούν χωριστή εκτίμηση επιπτώσεων.

- **Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου**

A/A

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

A/A

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η προτεινόμενη τροποποίηση δεν συνεπάγεται αλλαγές στην πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2021-2027, της 2ας Μαΐου 2018 [COM(2018) 322]. Τα ποσά για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής για την περίοδο 2021-2027 παραμένουν αμετάβλητα.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Η εφαρμογή των μέτρων θα παρακολουθείται και θα αναφέρεται στο πλαίσιο των μηχανισμών υποβολής εκθέσεων που προβλέπονται στην πρόταση κανονισμού COM(2018)

375, της 29ης Μαΐου 2018, και στην πρόταση κανονισμού COM(2018) 372, της 29ης Μαΐου 2018.

- **Επεξηγηματικά έγγραφα (για οδηγίες)**

A/A

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Προτείνεται η τροποποίηση της πρότασης κανονισμού COM(2018) 372 τελικό, της 29ης Μαΐου 2018, ως εξής:

- 1) το άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο iii) τροποποιείται ώστε ο τίτλος του ειδικού στόχου να καλύπτει τη δημιουργία θέσεων εργασίας·
- 2) το άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο δ) σημείο ii) τροποποιείται ώστε να διασφαλίζεται η παροχή στήριξης για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας της εξ αποστάσεως και της διαδικτυακής εκπαίδευσης και κατάρτισης·
- 3) το άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο δ) σημείο iv) τροποποιείται ώστε ο τίτλος του ειδικού στόχου να καλύπτει την ανθεκτικότητα των συστημάτων υγείας·
- 4) στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο δ) προστίθεται νέος ειδικός στόχος σχετικά με τον πολιτισμό και τον τουρισμό ως νέο σημείο v)·
- 5) στο άρθρο 4 παράγραφος 1 προστίθεται νέο εδάφιο ώστε να διασφαλίζεται η επιλεξιμότητα κρίσιμων προμηθειών που απαιτούνται για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας στον τομέα της υγείας ή σε καταστροφές·
- 6) το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο δ) τροποποιείται ώστε το ΕΤΠΑ να μπορεί να στηρίζει προβληματικές επιχειρήσεις, για τις οποίες έχουν θεσπιστεί προσωρινά μέτρα κρατικών ενισχύσεων για την αντιμετώπιση ειδικών περιστάσεων·
- 7) προστίθεται νέο άρθρο 11α ώστε να επιτρέπεται η λήψη προσωρινών μέτρων για τη στοχευμένη επέκταση του πεδίου εφαρμογής του ΕΤΠΑ, όπως για τα κεφάλαια κίνησης σε ΜΜΕ υπό μορφή επιχορηγήσεων, καθώς και η παρέκκλιση από τις απαιτήσεις της θεματικής συγκέντρωσης και της ελάχιστης κατανομής για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη, σε περίπτωση έκτακτων και ασυνήθιστων περιστάσεων, στο πλαίσιο του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης·
- 8) το παράρτημα I τροποποιείται ώστε να επιτρέπεται η χρήση δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων σχετικά με τον τουρισμό και τον πολιτισμό εκτός του στόχου πολιτικής 5.

Τροποποιημένη πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής**

Η πρόταση της Επιτροπής COM(2018) 372 τροποποιείται ως εξής:

- 1) παρεμβάλλεται η ακόλουθη αιτιολογική σκέψη 7α:

«(7α) Δεδομένου ότι οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της ευρωπαϊκής οικονομίας, το ΕΤΠΑ θα πρέπει να συνεχίσει να στηρίζει την ανάπτυξη των ΜΜΕ ενισχύοντας την επέκταση και την ανταγωνιστικότητά τους. Επιπλέον, λαμβάνοντας υπόψη τις δυνητικά σοβαρές επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 ή των όποιων καταστάσεων κρίσης που μπορεί να προκύψουν στο μέλλον και να έχουν επιπτώσεις στις επιχειρήσεις και την απασχόληση, το ΕΤΠΑ θα πρέπει να στηρίζει την ανάκαμψη από τις εν λόγω κρίσεις μέσω της στήριξης της δημιουργίας θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ.»
- 2) παρεμβάλλεται η ακόλουθη αιτιολογική σκέψη 10α:

«(10α) Προκειμένου να ενισχυθεί η ετοιμότητα όσον αφορά την εξ αποστάσεως και τη διαδικτυακή εκπαίδευση και κατάρτιση χωρίς αποκλεισμούς, το ΕΤΠΑ θα πρέπει, στο πλαίσιο του καθήκοντός του για βελτίωση της πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης χωρίς αποκλεισμούς, να συμβάλει σε σημαντικό βαθμό στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας της εξ αποστάσεως και της διαδικτυακής μάθησης. Οι προσπάθειες εξασφάλισης της συνέχειας της εκπαίδευσης και κατάρτισης κατά την πανδημία COVID-19 αποκάλυψαν σημαντικές ελλείψεις όσον αφορά την πρόσβαση στον απαραίτητο εξοπλισμό ΤΠΕ και την απαραίτητη συνδεσιμότητα στην περίπτωση εκπαιδευομένων από μειονεκτούσες ομάδες ή απομακρυσμένες περιοχές. Στο πλαίσιο αυτό, το ΕΤΠΑ θα πρέπει να στηρίζει τη διαθεσιμότητα του απαραίτητου εξοπλισμού ΤΠΕ και της απαραίτητης συνδεσιμότητας, ενισχύοντας έτσι την ανθεκτικότητα των συστημάτων εξ αποστάσεως και διαδικτυακής εκπαίδευσης και κατάρτισης.»
- 2) παρεμβάλλεται η ακόλουθη αιτιολογική σκέψη 10β:

«(10β) Προκειμένου να ενισχυθεί η ικανότητα των δημόσιων συστημάτων υγείας να προλαμβάνουν, να αντιμετωπίζουν γρήγορα και να ανακάμπτουν από καταστάσεις έκτακτης ανάγκης στον τομέα της υγείας, το ΕΤΠΑ θα πρέπει επίσης να συμβάλει στην ανθεκτικότητα των συστημάτων υγείας. Επιπλέον, καθώς η πρωτοφανής πανδημία COVID-19 αποκάλυψε τη σημασία της άμεσης διαθεσιμότητας κρίσιμων προμηθειών για την αποτελεσματική αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, το πεδίο εφαρμογής της στήριξης του ΕΤΠΑ θα πρέπει να διευρυνθεί ώστε να καθίσταται δυνατή η αγορά προμηθειών που είναι απαραίτητες για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας σε καταστροφές και για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγείας. Κατά την αγορά προμηθειών για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγείας, αυτές θα πρέπει να είναι συνεπείς και να μην υπερβαίνουν την εθνική στρατηγική για την υγεία, καθώς και να εξασφαλίζουν τη συμπληρωματικότητα με το [πρόγραμμα για την υγεία], καθώς και με τις

ικανότητες rescEU στο πλαίσιο του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης.»

3) παρεμβάλλεται η ακόλουθη αιτιολογική σκέψη 10γ:

«(10γ) Θα πρέπει να προβλεφθεί ειδικός στόχος προκειμένου να είναι δυνατή η στήριξη των περιφερειακών οικονομιών που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τους τομείς του τουρισμού και του πολιτισμού. Ο εν λόγω στόχος θα επιτρέψει την πλήρη αξιοποίηση των δυνατοτήτων του πολιτισμού και του τουρισμού για την οικονομική ανάκαμψη, την κοινωνική ένταξη και την κοινωνική καινοτομία, με την επιφύλαξη των δυνατοτήτων παροχής στήριξης από το ΕΤΠΑ σ' αυτούς τους τομείς στο πλαίσιο άλλων ειδικών στόχων.»

4) η αιτιολογική σκέψη 21 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«(21) Παράλληλα, είναι σημαντικό να γίνει διάκριση μεταξύ των δραστηριοτήτων οι οποίες δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΕΤΠΑ και του Ταμείου Συνοχής, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων που αποσκοπούν στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, από τις δραστηριότητες που απαριθμούνται στο παράρτημα I της οδηγίας 2003/87/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου(*) ώστε να αποφευχθεί η αλληλεπικάλυψη της χρηματοδότησης, που προβλέπεται ήδη από την εν λόγω οδηγία. Επίσης, το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής δεν θα πρέπει να στηρίζουν προβληματικές επιχειρήσεις, όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής(**), εκτός εάν έχουν λάβει έγκριση δυνάμει προσωρινών πλαισίων για τις κρατικές ενισχύσεις, τα οποία έχουν θεσπιστεί για την αντιμετώπιση έκτακτων περιστάσεων. Επιπλέον, θα πρέπει να οριστεί ρητά ότι οι υπερπόντιες χώρες και εδάφη που απαριθμούνται στο παράρτημα II της ΣΛΕΕ δεν είναι επιλέξιμα για υποστήριξη από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής.

(*) Οδηγία 2003/87/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/EK του Συμβουλίου (ΕΕ L 275 της 25.10.2003, σ. 32).

(**) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (ΕΕ L 187 της 26.6.2014, σ. 1).»

5) παρεμβάλλεται η ακόλουθη αιτιολογική σκέψη 27α:

«(27α) Προκειμένου να καταστεί δυνατή η ταχεία αντιμετώπιση έκτακτων και ασυνήθιστων περιστάσεων, όπως αναφέρεται στο Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης, που ενδέχεται να προκύψουν κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού, θα πρέπει να προβλεφθούν προσωρινά μέτρα για να διευκολυνθεί η χρήση της στήριξης από το ΕΤΠΑ για την αντιμετώπιση τέτοιων περιστάσεων. Επιπλέον, οι εκτελεστικές αρμοδιότητες σε σχέση με τα προσωρινά μέτρα για τη χρήση των Ταμείων, με στόχο την αντιμετώπιση έκτακτων και ασυνήθιστων περιστάσεων, θα πρέπει να εγκρίνονται χωρίς διαδικασίες σε επιτροπή, δεδομένου ότι το πεδίο εφαρμογής καθορίζεται από το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης και περιορίζεται στα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό.»

6) στο άρθρο 2, η παράγραφος 1 τροποποιείται ως εξής:

α) στο στοιχείο α), το σημείο iii) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«iii) την ενίσχυση της ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και τη δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ»·

β) το στοιχείο δ) τροποποιείται ως εξής:

i) το σημείο ii) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ii) τη βελτίωση της πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης χωρίς αποκλεισμούς μέσω της ανάπτυξης υποδομών, μεταξύ άλλων με την ενίσχυση της ανθεκτικότητας της εξ αποστάσεως και της διαδικτυακής εκπαίδευσης και κατάρτισης»·

ii) το σημείο iv) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«iv) την εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη και την προώθηση της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγείας»·

iii) προστίθεται το ακόλουθο σημείο v):

«v) την ενίσχυση του ρόλου του πολιτισμού και του τουρισμού στην οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική ένταξη και την κοινωνική καινοτομία»·

7) στο άρθρο 4 παράγραφος 1, προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Προκειμένου να συμβάλει στην επίτευξη του ειδικού στόχου ΣΠ 2 που ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο β) σημείο iv) και του ειδικού στόχου ΣΠ 4 που ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο δ) σημείο iv), το ΕΤΠΑ στηρίζει επίσης την αγορά προμηθειών που απαιτούνται για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγείας και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας σε καταστροφές.»·

8) στο άρθρο 6 παράγραφος 1, το στοιχείο δ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«δ) τις προβληματικές επιχειρήσεις, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 18 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, εκτός εάν έχει παρασχεθεί έγκριση δυνάμει προσωρινού πλαισίου για τις κρατικές ενισχύσεις που έχει θεσπιστεί για την αντιμετώπιση έκτακτων περιστάσεων»·

9) παρεμβάλλεται το ακόλουθο κεφάλαιο Πα:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Πα

Προσωρινά μέτρα για την αντιμετώπιση έκτακτων και ασυνήθιστων περιστάσεων

Άρθρο 11α

Προσωρινά μέτρα για τη χρήση του ΕΤΠΑ για την αντιμετώπιση έκτακτων και ασυνήθιστων περιστάσεων

Σε περίπτωση που το Συμβούλιο, μετά την [ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού], αναγνωρίσει την επέλευση ασυνήθιστου συμβάντος το οποίο βρίσκεται εκτός του ελέγχου ενός ή περισσότερων κρατών μελών και το οποίο έχει σημαντική επίπτωση στη χρηματοοικονομική κατάσταση της ευρύτερης δημόσιας διοίκησης ή επιφέρει σοβαρή οικονομική ύφεση για την ευρωζώνη ή την Ένωση στο σύνολό της, όπως αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 δέκατο εδάφιο, στο άρθρο 6 παράγραφος 3 τέταρτο εδάφιο, στο άρθρο 9 παράγραφος 1 δέκατο εδάφιο και στο άρθρο 10 παράγραφος 3 τέταρτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97(*), ή την επέλευση απρόβλεπτων αντίξοων οικονομικών συμβάντων με μείζονες

αρνητικές επιπτώσεις για τα δημόσια οικονομικά, όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 5 και στο άρθρο 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97(**), η Επιτροπή δύναται, με εκτελεστική απόφαση και για την περίοδο που προβλέπεται στην εν λόγω απόφαση, να:

- α) επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής της στήριξης από το ΕΤΠΑ, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 4, με σκοπό τη στήριξη μέτρων που είναι απολύτως αναγκαία για την αντιμετώπιση τέτοιων έκτακτων ή ασυνήθιστων περιστάσεων, ιδίως μέσω της χρηματοδότησης του κεφαλαίου κίνησης σε ΜΜΕ υπό μορφή επιχορηγήσεων·
- β) μειώσει τις απαιτήσεις θεματικής συγκέντρωσης και τις απαιτήσεις ελάχιστης κατανομής για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 3 και το άρθρο 9 παράγραφος 2.

(*) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών (ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1).

(**) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος (ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 6).»·

10) Το παράρτημα Ι τροποποιείται σύμφωνα με το παράρτημα στην παρούσα πρόταση.
Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος